

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Інженерно-будівельний інститут
Кафедра філософії, політології, психології та права

СИЛАБУС
освітнього компонента – ОК 3

ФІЛОСОФІЯ

Освітній рівень	перший (бакалаврський)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	07	Управління та адміністрування
Спеціальність	073	Менеджмент
Освітня програма	«Менеджмент»	
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	Реферат, контрольна робота	
Форми семестрового контролю	екзамен	

Викладач:

Кадієвська Ірина Аркадіївна,

д.філос.н., професор, кафедра філософії, політології, психології та права

kadievaska@ogasa.org.ua

В процесі вивчення даної дисципліни студенти знайомляться з основними філософських знань про онтологію, гносеологію, соціальну філософію, культурологію, аксіологію, антропологію, праксіологію людського буття та здобувають навички використання філософської методології в інженерній практиці.

Мета та анотація освітнього компонента полягає в тому, щоб сформувати у майбутніх спеціалістів філософський світогляд, який би забезпечив їм вміння орієнтацію в загальнонаукових та суспільних процесах суспільства, активну життєву позицію і високопродуктивне виконання своїх професійних обов'язків.

Передумовами для вивчення цієї дисципліни є необхідні базові знання з історії України, які були отримані при вивченні її у школі.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

Диференційовані результати навчання:

Знати:

- призначення філософії в сучасній культурі, її структуру та типи;
- основні напрямки течії та школи в філософії;
- філософське розуміння світу;
- мету та цінність людської діяльності;

Розуміти:

- філософське вчення про розвиток;
- закони діалектики;
- типологію філософських систем;
- філософію суспільства, економіки, права, культури, науки, історії;
- філософії релігії, моралі, аксіологію;
- глобальні проблеми сучасності.

Володіти:

- глобальними аспектами людського буття та їх наслідками;
- філософським інструментарієм та орієнтуватися в соціокультурному знанні.

Вміти:

- орієнтуватись в багатоманітні філософських думок та концепцій;
- абстрактно мислити, аналізувати та синтезувати;
- зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;
- абстрактно мислити, аналізувати та синтезувати;
- шукати, обробляти та аналізувати інформації з різних джерел

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
1.	Філософія, круг її проблем і роль в суспільстві.	2	2	-	6
2.	Етапи розвитку філософії.	2	2	-	6
3.	Філософське розуміння світу.	2	2	-	6
4.	Онтологія як філософське вчення про буття. Метафізика. Діалектика.	2	2	-	6

5.	Свідомість як форма віддзеркалення дійсності.	2	2	-	6
6.	Принципи, категорії та закони діалектики.	2	2	-	6
7.	Пізнання як віддзеркалення дійсності.	1	2	-	6
8.	Форми і методи наукового пізнання.	1	2	-	6
9.	Проблема людини у філософії.	1	-	-	6
10.	Природа, суспільство як об'єкт філософського осмислення.	1	-	-	4
	Всього	16	16		58

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «екзамену» за освітнім компонентом «Філософія» складає 60 балів та 100 балів відповідно і може бути досягнутий наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Контроль знань:			
<i>Поточний</i> : зокрема:		36	60
- реферат	2	10	15
- усне опитування або письмовий експрес-контроль на практичних заняттях	кожне заняття	26	45
- виступ (доповідь) студентів при обговоренні питань на практичних заняттях	1		
- тестування	2		
- контрольна робота	1		
- участь у конференціях	1		
- підготовка та видання наукових публікацій (тези, статті)	1		
<i>Підсумковий</i> - іспит	1	24	40
Всього		60	100

Опис індивідуальних завдань та вимоги до виконання:

З дисципліни передбачено виконання 1 реферату та 1 контрольної роботи.

Реферат.

Робота складається з короткого викладу змісту одного або кількох документів, наприклад, наукових статей з певної теми. Реферат є одним із перших видів науково-навчальних робіт, які виконують студенти в групі. Написання рефератів з проблем філософії є однією з форм підготовки до наукової роботи, самостійною роботою. В процесі підготовки реферату можна виділити декілька етапів: вибір теми та інформаційний пошук (пошук джерел і літератури), вивчення зібраних матеріалів, написання реферату і захист його на занятті. Особливі вимоги до реферату: змістовність, логічна послідовність викладу матеріалу, лаконічність, органічний зв'язок викладу окремих питань.

Контрольна робота – як вид індивідуального завдання для студента сприяє більш

поглибленому вивченню студентом теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань.

Методи оцінювання:

Оцінка виставляється з урахуванням двох параметрів: 1) обсяг виконаного реферату; 2) якість написання.

1. Оцінка “відмінно” ставиться за реферат, який має обсяг 15 або більше друкованих (рукописних) сторінок; проблема, яка в ньому розглядається, викладена повно, послідовно, логічно; список використаної наукової літератури нараховує 5-6 джерел, відповідає сучасним правилам оформлення бібліографії.

2. Оцінка “добре” ставиться за реферат, який має обсяг 10 сторінок; тема реферату викладена досить повно, але є певні недоліки у логіці викладу; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, відповідає сучасним правилам, але містить певні помилки.

3. Оцінка “задовільно” ставиться, коли обсяг реферату є недостатнім для викладення обраної проблеми, і тому проблема розглядається поверхово; у бібліографічному списку менше чотирьох наукових джерел і є помилки.

4. Оцінка “незадовільно” ставиться, якщо тема реферату нерозкрита, у бібліографічному списку менше 2 наукових джерел, і він подається не за сучасними правилами.

Реферат або контрольна робота перевіряються та оцінюються протягом 10 робочих днів з моменту надання його студентом на кафедру.

Опис контрольних заходів:

Семестровий контроль освітнього компонента «Філософія» проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни. Форма проведення семестрового контролю (усна, письмова, комбінована, тестування тощо), зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань), критерії оцінювання визначаються рішенням відповідної кафедри та зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни й доводяться до відома студентів на першому занятті.

Підсумковий контроль знань.

Підсумковий контроль являє собою екзамен студентів з метою оцінки їх знань і навиків у відповідності до моделі бакалавра.

Перелік питань до екзамену з навчальної дисципліни «Філософія»:

1. Поняття світогляду, його структура та рівні.
2. Поняття діалектики, її історичні форми.
3. Матеріалізм в філософії Давньої Греції.
4. Міфічний світогляд. Міфи свідомості як філософія, релігія та наука архаїчної людини.
5. Категоріальний характер філософського знання.
6. Проблема філософського матеріалізму і основні шляхи вирішення її.
7. Категорія причини та слідство.
8. Система діалектики як синтез категорій.
9. Природа людини та походження її свідомості.
10. Філософський світогляд, предмет та функції філософії.
11. Матеріалістичний та ідеалістичний принципи побудови системи категорій.

12. Матерія як філософська категорія.
13. Діалектичний характер процесу пізнання.
14. Поняття діалектики та метафізики.
15. Рух, простір і час – категорії існування матерії.
16. Суперечність буття і пізнання.
17. Науковий світогляд. Відмінність між міфологічним, релігійним та філософським світоглядом.
18. Філософське розуміння категорій :руху, змін, розвитку, прогрес, регрес.
19. Роль праці та язика в формуванні і розвитку свідомості.
20. Ідеалізм в філософії Давньої Греції.
21. Категорія як особлива форма відображення реальності.
22. Сутність соціальної революції, її причина та слідство.
23. Закони діалектики.
24. Філософія Демокрита.
25. Співвідношення філософії та природних наук.
26. Закон єдності та боротьба протилежностей.
27. Філософія Конфуція.
28. Свідомість, її походження та сутність.
29. Категорії якості та кількості. Їх взаємозв'язок та взаємозалежність.
30. Філософія Фалеса, Анаксимандра, Анаксимена.
31. Загальна характеристика філософії Нового часу.
32. Діалектика заперечення заперечення.
33. Релігія, як тип світогляду.
34. Загальні проблеми гносеології. Сенсуалізм.
35. Єдність законів діалектики як відображення розвитку.
36. Сучасна концепція суспільства. Суспільно-економічна формація.
37. Раціоналізм. Суб'єктивний ідеалізм та скептицизм.
38. Діалектика єдності законів і категорій буття.
39. Світ соціальних законів. Об'єктивна основа і межі особистості людини.
40. Закон єдності та боротьби суперечностей.
41. Гносеологія та проблеми пізнання.
42. Людина як предмет філософії. Антропосоціогенез.
43. Об'єктивний ідеалізм німецької класичної філософії.
44. Діалектика чуттєвого та раціонального у процесі пізнання.
45. Природа життя на Землі. Єдність природного і суспільного в людині.
46. Форми суспільної свідомості.
47. Поняття істини, її об'єктивність, абсолютність та відносність.
48. Людина і людство. Розум людини. Спілкування.
49. Позитивізм та неопозитивізм як філософія науки.
50. Свідомість як форма відображення.
51. Роль соціальної революції в історії людства.
52. Філософські ідеї Канта.
53. Походження свідомості. Спілкування та мова.
54. Діяльність людини як основа розуму. Структура діяльності.
55. Природа та суспільство, їх взаємодія.
56. Політична організація суспільства.
57. Поняття суспільної практики. Практика і культура.
58. Становлення філософської думки в Україні.

59. Рефлексія свідомості. Процес формування світогляду.
60. Культура суспільства і свобода особистості.
61. Розвиток філософської думки від Г.Сковороди до нашого часу.
62. Методи та форми пізнання.
63. Цивілізація і суспільний прогрес.
64. Суспільна свідомість і його структура.
65. Загальна характеристика філософії Давніх століть.
66. Базис та надбудова.
67. Суттєві риси філософії ХХ ст. Екзистенціалізм.
68. Загальна характеристика філософії Давнього Китаю.
69. Власні цінності і смисл життя людини.
70. Закон заперечення заперечення.
71. Загальна характеристика німецької класичної філософії.
72. Функції філософії.
73. Матеріальне виробництво – основа розвитку суспільства.
74. Духовне життя і сучасність.
75. Науково-технічний прогрес і глобальні проблеми сучасності.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Кадиевская И.А., Нарядько Г.А. Методические указания по дисциплине «Философия» для самостоятельной работы. Для студентов образовательного уровня бакалавр всех направлений. Одесса – 2018 г. – 23 с.
2. Сазонов В. В., Крижантовський А. В., Валканоцький В. І. Методичні вказівки «Філософія» до самостійної роботи Одеса: ОДАБА, 2011. – 17 с.
3. Петрушенко В. Л. Філософія: Курс лекцій. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти I-IV рівнів акредитації. – К.: «Каравела»; Львів: «Новий світ-2000», 2001. – 448 с.
4. Практикум з філософії: методичний посібник для викладачів та студентів ВНЗ. Під ред. В. Л. Петрушенка. Львів: «Новий світ-2000»; «Магнолія плюс» 2003. – 256 с.
5. Філософія: Навчальний посібник // За ред. Надольного І. Ф. – К.: Вікар, 1998.
6. Філософія: підручник / за ред. О. П. Сидоренка. – К.: Ф56 Знання, 2008. – 891 с. – (Вища освіта ХХІ століття).

Допоміжні джерела інформації

1. Кремень В. Г. Філософія: мислителі, ідеї, концепції: Підручник / В. Г. Кремень. – К.: Книга, 2005. – 528 с.
2. Кремень В. Г., Ільїн В. В. Філософія: Логос, Софія, Розум: (Підручник для студ. вищ. навч. закл.) / Кремень В. Г., Ільїн В. В. – К.: Книга, 2006. – 432 с.
3. Лозовой В. О. Філософія. Логіка. Етика. Естетика.: Підручник для студ. вищ. навч. закл. / В. О. Лозовой, С. М. Пазиніч, О. С. Пономорьов. – Х.: Право, 2009. – 578 с.
4. Огородник І. В., Русин М. Ю. Українська філософія в іменах: Нав. Посібник / за ред. М. Ф. Тарасенка. – К., Либідь, 1997. – 328 с.
5. Сморгж Л. О. Філософія.: Нав. Посібник. – К.: Кондор, 2006. – 416 с.
6. Філософія: підручник / за заг. ред. проф. М. І. Горлого, проф. В. Г. Кременя, проф. В. Н. Рибалка вид. друге перероблене та доповнене. Харків, «Консум» 2000. – 671 с.